

CONSILIUL FISCAL

București - România, Casa Academiei, Calea 13 Septembrie Nr. 13, Sector 5,
Telefon/fax: 40-21-3184826, Telefon: 40-21-3188106/3544, www.consiliulfiscal.ro

Nr. 59/27.04.2016

**Domnului Secretar General al Senatului României, ION
VĂRGĂU**

Domnule Secretar General,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV/1605 din data de 22.03.2016, remisă Consiliului fiscal în data de 29.03.2016, prin care solicitați în baza art. 53 alin (2) lit. e) al Legii nr. 69/2010 a responsabilității fiscal bugetare republicate (LRFB), analiza și opinia cu privire la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (b124/14.03.2016), vă transmitem anexat, răspunsul Consiliului fiscal referitor la implicațiile propunerii legislative menționate anterior.

Cu deosebită considerație,
Președinte Consiliul fiscal,
Ionuț DUMITRU

Opinia Consiliului fiscal asupra Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal

În data de 29 martie 2016, Consiliului fiscal (CF) i-a parvenit adresa Senatului României nr. XXXV/1605 din 22.03.2016, prin care i se solicită, în baza art. 53 alin (2) lit. e) al Legii nr. 69/2010 a responsabilității fiscal bugetare republicate (LRFB), opinia cu privire la o inițiativă parlamentară de modificare a Codului fiscal.

Potrivit articolului de lege la care se face trimitere, atribuțiile Consiliului fiscal includ:

e) analiza și elaborarea de opinii și recomandări, atât înainte de aprobarea de către Guvern, cât și înainte de transmiterea către Parlament, asupra legilor bugetare anuale, a rectificărilor bugetare, precum și asupra altor inițiative legislative care pot avea un impact asupra volumului cheltuielilor bugetare, precum și evaluarea conformității acestora cu principiile și regulile fiscale prevăzute de prezenta lege;

f) pregătirea estimărilor și emiterea de opinii atât cu privire la impactul bugetar al proiectelor de acte normative, altele decât cele menționate la lit. e), cât și cu privire la amendamentele făcute la legile bugetare anuale pe parcursul dezbaterilor parlamentare;

Pentru speța în cauză este relevant și art. 21 al LRFB, potrivit căruia *„în cazurile în care se fac propuneri de acte normative care conduc la diminuarea veniturilor bugetare, se va elabora fișa financiară potrivit prevederilor art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, care trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:*

a) să aibă avizul Ministerului Finanțelor Publice și al Consiliului fiscal, conform căruia impactul financiar a fost luat în calcul în prognoza veniturilor bugetare și nu afectează țintele bugetare anuale și pe termen mediu;

b) să fie însoțită de propuneri de măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare.”

În acest sens, opinia de față este menită să înlesnească elaborarea fișei financiare mai sus menționate.

Scurtă descriere a propunerii legislative și a impactului bugetar al acesteia.

Propunerea legislativă supusă examinării Consiliului Fiscal stipulează modificări pentru mai multe din prevederile curente ale Codului fiscal vizând (vezi anexa 1):

- Majorarea plafonului de deductibilitate pentru cheltuielile cu sponsorizarea, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private de la 5% la 10% din baza de calcul;

- Introducerea posibilității contribuabililor de a dispune asupra destinației unei sume de 4% din impozitul anual pe venit pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți la art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale;
- Modificarea bazei impozabile și a cotei de impozit aferent transferului proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;
- Extinderea sferei de aplicare a cotei reduse de TVA de 9% pentru serviciile de canalizare, producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, livrarea de electricitate, livrarea de gaze naturale și serviciul public de salubritate a localităților;
- Extinderea ariei de scutire asupra impozitului pe clădirile și terenurile proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale destinate desfășurării de activități sportive
- Actualizarea anuală de către autoritatea publică locală a valorii clădirilor nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice
- Renunțarea la asimilarea terenului arabil din jurul construcțiilor în suprafață de până la 400 mp ca teren cu construcții și impozitarea acestuia ca teren arabil
- Modificarea datei privind aplicarea scutirii/reducerii plății impozitului/taxei și anume ca în loc de data de 1 ianuarie a anului următor anului depunerii documentelor justificative să se revină la data de întâi a lunii următoare celei în care s-au depus documentele.

Consiliul fiscal apreciază că, în lista măsurilor de mai sus, impactul negativ cel mai ridicat asupra veniturilor bugetare revine de departe celei de extindere a sferei de aplicare a cotei reduse de TVA. Cu toate că totalitatea măsurilor propuse au un impact negativ cert asupra veniturilor bugetare, unele nu sfârșesc, în anumite condiții, prin a afecta soldul bugetului general consolidat, iar pentru altele nu este posibilă decât o evaluare aproximativă a impactului de runda întâi ori chiar nu a fost posibilă o evaluare cantitativă a acestui impact. Astfel, referitor la această din urmă categorie, Consiliul fiscal nu a putut identifica informații care să permită determinarea impactului de runda întâi pentru:

- Majorarea plafonului deductibil de la 5% la 10% din baza de calcul pentru cheltuielile cu sponsorizarea, mecenat precum și pentru acordarea de burse private în condițiile lipsei unei baze de date în care cheltuielile deductibile din trecut să fie identificate separat;
- Renunțarea asimilării terenului arabil din jurul construcțiilor în suprafață de până la 400 mp ca teren cu construcții și impozitarea ca teren arabil în condițiile în care nu există o bază de date în care terenurile care ar intra sub incidența acestei prevederi să poată fi identificate distinct.

De asemenea, o evaluare cantitativă a impactului asupra veniturilor bugetelor locale nu a fost posibilă în cazul extinderii ariei de scutire asupra impozitului pe clădirile și terenurile proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale destinate desfășurării de activități

sportive, dată fiind inexistența unor date cu privire la valoarea imobilelor respective. Cu toate acestea, impactul acestei propuneri asupra soldului bugetului general consolidat este potențial unul neutru în condițiile în care, la nivelul bugetului general consolidat, este vorba de taxe pe care statul și le datorează sieși și a căror eliminare ar atrage o diminuare corespunzătoare a cheltuielilor.

În ceea ce privește măsurile al căror impact este posibil a fi cuantificat, Consiliul fiscal apreciază că efectul de runda întâi al extinderii propuse pentru cota redusă de TVA de 9% (la serviciile de canalizare, producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, livrarea de electricitate, livrarea de gaze naturale și serviciul public de salubritate a localităților) este evaluată la nivelul anului 2017¹ – presupunând că reducerea cotei de TVA ar fi de la 19% la 9% - la un nivel cuprins între 1200 milioane lei (nivel determinat la nivelul cheltuielilor relevante din anul 2014, stabilite pe baza anchetei INS "Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației în anul 2014") și 1480 milioane lei (extrapolând cheltuielile relevante cu dinamica prognozată de CNP a consumului nominal agregat de servicii).

Referitor la modificarea propusă privind acordarea posibilității de a dispune asupra destinației a 4% din impozitul anual pe venit datorat de contribuabili pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale, este dificil de realizat o evaluare precisă a impactului, în condițiile în care acesta depinde în mod necesar de ponderea în total a contribuabililor care optează pentru redirecționarea procentului legal din impozitul pe venit a celor care decid să redirecționeze 4% (în favoarea susținerii furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți în propunerea legislativă). Luând ca punct de pornire cuantumul redirecționat la nivelul anului 2015 (circa 140 milioane lei și implicit ipoteza că prevalența deciziei în favoarea redirecționării rămâne aceeași), actualizat la nivelul anului 2017 cu dinamicile prognozate ale câștigului salarial mediu și al numărului de salariați, și presupunând că procentul celor care optează pentru redirecționare în favoarea entităților eligibile pentru transferul a 4% din impozit este de 50%, minusul de venituri la nivelul bugetului s-ar situa în jurul nivelului de 90 de milioane de lei.

În cazul măsurii propuse de modificare a bazei impozabile și a cotei de impozit aferent transferului proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, Consiliul fiscal apreciază drept probabil ca majoritatea impactului să provină din modificarea bazei impozabile de la valoarea proprietății imobiliare la diferența dintre prețul de vânzare și cel de achiziție al proprietății, urmând ca în cazul în care diferența este negativă impozitul datorat să fie zero. O evaluare precisă a impactului de runda întâi este de asemenea imposibilă, din cauza dificultăților de stabilire a noii baze impozabile prin prisma informațiilor necesare cu privire la prețul de achiziție al imobilelor. Cu toate acestea, ținând seama de faptul că prețurile pe piața imobiliară reprezintă în prezent circa 60% din prețurile anului 2008 (vârful boom-ului imobiliar din perioada pre-criză), este de

¹ A se vedea anexa 2

așteptat ca o parte mai mult decât însemnată din încasările curente din impozitul asupra transferului proprietăților imobiliare – care, la nivelul anului 2015, se cifrau la 692,8 milioane lei (valoarea aceasta ar trebui privită ca plafon al pierderii potențiale), să dispară².

Concluzii

În pofida dificultăților obiective de cuantificare a impactului de runda întâi pentru întreg setul de modificări legislative propuse, impactul negativ asupra veniturilor bugetare se profilează a fi unul semnificativ, reprezentând cel mai probabil echivalentul a 0,2-0,3% din PIB în ipoteza în care măsurile ar fi aplicate la nivelul anului 2017. În lipsa unor măsuri compensatorii, fie pe partea veniturilor, fie pe partea cheltuielilor, operaționalizarea măsurilor propuse ar duce, *caeteris paribus*, la o majorare echivalentă a deficitului structural³ și, într-o măsură mai redusă, a deficitului BGC efectiv, dată fiind creșterea componentei ciclice a deficitului bugetar generată de un eventual efect stimulativ asupra dinamicii PIB. Evaluările anterioare ale Consiliului fiscal, elaborate în contextul opiniei de anul trecut privind revizuirea Codului fiscal, ar indica recuperarea a circa 25-30% din efectul de runda întâi ca rezultat ar creșterii economice suplimentare după trecerea a 3-4 ani⁴.

Măsurile propuse ar surveni în condițiile în care deja bugetul pe 2016 consfințește un derapaj de proporții (de circa 1,7 % din PIB, conform evaluărilor MFP, ori 2% din PIB conform proiecției de iarnă a Comisiei Europene) al soldului structural față de obiectivul pe termen mediu al unui deficit structural de 1% din PIB, în conformitate cu prevederile coroborate ale brațului preventiv al Pactului de Stabilitate și Creștere și ale Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în Uniunea Economică și Monetară (Compactul fiscal), operaționalizate în legislația națională de LRFB republicată. Mai mult, construcția bugetară din acest an implică un deficit situat imediat dedesubtul pragului de referință de -3% din PIB pentru soldul BGC stabilit de brațul corectiv al Pactului de Stabilitate și Creștere, a cărui depășire ar atrage după sine o reintrare a României în procedură de deficit excesiv. O eventuală aplicare a măsurilor propuse în 2017 fără măsuri compensatorii ar surveni într-un moment în care runda a doua de măsuri de relaxare fiscală aprobate în septembrie 2015 este evaluată de Comisia Europeană a agrava derapajul structural la 3% din PIB, în condițiile în care proiecțiile acesteia indică un deficit structural de circa 4% din PIB și un deficit efectiv al BGC situat substanțial deasupra nivelului de referință de 3% (3,8% din PIB potrivit proiecției de iarnă); chiar luând ca atare evaluările guvernamentale curente pentru anul

² Mai mult, promovarea acestei modificări legislative ar introduce o inegalitate de tratament în ceea ce privește impozitarea veniturilor din tranzacții imobiliare și a celor din tranzacții cu valori mobiliare (în condițiile în care câștigurile de capital aferente acestora din urmă sunt impozitate cu 16%). În forma curentă a prevederii există măcar un paralelism cu impozitarea întreprinderilor, în sensul că există impozitarea profitului cu 16%, dar și impozitarea cifrei de afaceri în cazul microîntreprinderilor la cote cuprinse între 1-3% (în funcție de nr. de angajați).

³ A se vedea secțiunea a 3-a a Opiniei Consiliului fiscal asupra proiectului de revizuire a Codului Fiscal din martie 2015 pentru o discuție asupra implicațiilor formulării țintelor bugetare în termeni structurali

⁴ în condițiile unui multiplicator de impact de 0,4 și a unui multiplicator la orizontul t+3 de circa 1,1.

viitor⁵, în condițiile în care nivelul indicat al deficitului bugetar se situează în cazul acestora în imediata vecinătate a nivelului de 3%, intrarea în vigoare a modificărilor legislative propuse în lipsa unor măsuri compensatorii au potențialul de a duce deficitul peste nivelul de 3% și de a provoca reintrarea în procedura de deficit excesiv.

Având în vedere toate acestea, Consiliul fiscal consideră că nu există spațiu fiscal pentru adoptarea măsurilor propuse relativ la țintele curente de deficit bugetar pe termen mediu, iar situarea acestora în proximitatea nivelului de referință de 3%, împreună cu derapajul deja consfințit de Legea bugetului pe 2016 de la obiectivul pe termen mediu privind deficitul structural, constituie circumstanțe agravante pentru o eventuală nerespectare a acestora. De altfel, oportunitatea unor măsuri suplimentare de relaxare fiscală în contextul actual, în care poziția ciclică este apropiată de echilibru, ori estimată a redeveni pozitivă (în sensul consemnării existenței unui deficit de cerere în 2017, conform evaluărilor Comisiei Europene), este cel puțin chestionabilă din perspectiva unei politici macroeconomice de atenuare a fluctuațiilor ciclului economic, cum de altfel este discutabilă și oportunitatea unor măsuri discreționare care să stimuleze suplimentar consumul (așa cum este cazul reducerilor de TVA propuse), în condițiile în care, în prezent, sunt înregistrate ritmuri de creștere anuale cu două cifre la nivelul vânzărilor cu amănuntul. În aceste condiții, Consiliul fiscal își reiterează avertismentele anterioare cu privire la situația menținerii pe o traiectorie ascendentă a raportului datorie publică/PIB într-o perioadă de creștere economică ridicată și pericolele asociate din perspectiva sustenabilității pe termen lung.

Consiliul fiscal consideră că o reflecție asupra constrângerilor bugetare existente este binevenită și ar trebui să fie parte din parcursul procedural ulterior al propunerii legislative în cauză, astfel încât dorința de a crește venitul disponibil pe termen scurt să nu sfârșească prin a avea consecințe nefavorabile asupra acestuia pe termen mediu și lung.

Opiniile și recomandările formulate mai sus de Consiliul fiscal au fost aprobate de Președintele Consiliului fiscal, conform prevederilor art. 56, alin (2), lit. d) din Legea nr. 69/2010 republicată, în urma însușirii acestora de către membrii Consiliului prin vot, în ședința din data de 27.04.2016.

27 aprilie 2016

Președinte Consiliul fiscal

IONUȚ DUMITRU

⁵ Consiliul fiscal și-a exprimat rezerve cu privire la proiecțiile fiscal-bugetare pentru 2017 în contextul "Opinieii Consiliului fiscal cu privire la Legea bugetului de stat, Legea bugetului de asigurări sociale pentru anul 2016 și la Strategia fiscal – bugetară 2016-2018" din decembrie 2015.

ANEXA 1

Capitolul	ART	Legea 227/2015 privind Codul Fiscal (Ultima actualizare: Legea nr. 358 din 31 decembrie 2015)	Propunere modificare
TITLUL IV - Impozitul pe venit			
CAPITOLUL II - Venituri din activități independente	ART. 68 - Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independent, determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate	(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat: a) cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate conform legii, în limita unei cote de 5% din baza de calcul determinată conform alin. (6);	(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat: a) cheltuielile de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, efectuate conform legii, în limita unei cote de 10% din baza de calcul determinată conform alin. (6);
CAPITOLUL III - Venituri din salarii și asimilate salariilor	ART. 79 - Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit	(1) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la art. 78 alin. (5), pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii. Persoanele fizice care obțin venituri asimilate salariilor beneficiază de aceleași prevederi.	(1) Din impozitul stabilit la art. 78 alin. (5), contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2%, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, fie până la 4%, pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți la art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale. Persoanele fizice care obțin venituri asimilate salariilor beneficiază de aceleași prevederi.
CAPITOLUL III - Venituri din salarii și asimilate salariilor	ART. 82 - Plata impozitului pentru anumite venituri salariale și asimilate salariilor	(6) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul anual, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii.	(6) Din impozitul anual, contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând fie până la 2%, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, fie până la 4%, pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți la art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.

CAPITOLUL VI - Venituri din pensii	ART. 102 - Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit	(1) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la art. 101 alin. (11), pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii.	(1) Din impozitul stabilit la art. 101 alin. (11), contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2%, pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, fie până la 4%, pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți la art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.
CAPITOLUL IX - Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	ART. 111 - Definirea venitului din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	(1) La transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează un impozit care se calculează astfel: a) pentru construcțiile de orice fel cu terenurile aferente acestora, precum și pentru terenurile de orice fel fără construcții, dobândite într-un termen de până la 3 ani inclusiv: (i) 3% până la valoarea de 200.000 lei inclusiv; (ii) peste 200.000 lei, 6.000 lei + 2% calculate la valoarea ce depășește 200.000 lei inclusiv; b) pentru imobilele descrise la lit. a), dobândite la o dată mai mare de 3 ani: (i) 2% până la valoarea de 200.000 lei inclusiv; (ii) peste 200.000 lei, 4.000 lei + 1% calculat la valoarea ce depășește 200.000 lei inclusiv.	(1) La transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează un impozit de 3% calculat asupra diferenței dintre prețul de achiziție sau valoarea masei succesoriale, după caz, și prețul de vânzare. În cazul în care diferența este negativă, nu se datorează impozit.
CAPITOLUL XI - Venitul net anual impozabil	ART. 123 - Stabilirea și plata	(2) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților	(2) Din impozitul datorat pe venitul net anual impozabil, câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 119, contribuabilii pot

	impozitului anual datorat	<p>de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, sumă reprezentând până la 2% din impozitul datorat pe venitul net anual impozabil, câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 119.</p> <p>(3) Contribuabilii care au realizat venituri din activități independente/activități agricole, impuși pe bază de normă de venit, și/sau din cedarea folosinței bunurilor, care nu au obligația depunerii declarației privind venitul realizat, pot dispune asupra destinației unei sume pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, sumă reprezentând până la 2% din impozitul datorat pe venitul anual.</p> <p>(4) Organul fiscal competent are obligația calculării, reținerii și plății sumei reprezentând până la 2% din impozitul datorat pentru:</p> <p>a) venitul net anual impozabil;</p> <p>b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 119;</p> <p>c) veniturile menționate la alin. (3).</p>	<p>dispune asupra destinației unei sume reprezentând fie până la 2% pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, fie până la 4%, pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți la art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.</p> <p>(3) Din impozitul datorat pe venitul anual, contribuabilii care au realizat venituri din activități independente/activități agricole, impuși pe bază de normă de venit, și/sau din cedarea folosinței bunurilor, care nu au obligația depunerii declarației privind venitul realizat, pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând fie până la 2% pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii, unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, conform legii, fie până la 4%, pentru susținerea furnizorilor privați de servicii sociale prevăzuți la art. 37 alin. (3) lit. a) și b) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale.</p> <p>4) Organul fiscal competent are obligația calculării, reținerii și plății sumei reprezentând până la 2% sau 4%, după caz din impozitul datorat pentru:</p> <p>a) venitul net anual impozabil;</p> <p>b) câștigul net anual impozabil determinat potrivit prevederilor art. 119;</p> <p>c) veniturile menționate la alin. (3).</p>
TITLUL VII – Taxa pe valoarea adăugată			
CAPITOLUL VIII - Cotele de taxă	ART. 291 - Cotele	Nu există literele h), i), j), k), l) la alin. (2)	(2) Cota redusă de 9% se aplică asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri: h) serviciile de canalizare

			<p>i) producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat</p> <p>j) livrarea de electricitate</p> <p>k) livrare de gaze naturale</p> <p>l) serviciul public de salubritate a localităților.</p>
TITLUL IX - Impozite și taxe locale			
CAPITOLUL I - Dispoziții generale	ART. 453 - Definiții	Nu există alineatul (2)	(2) În înțelesul prezentului titlu, persoanele care desfășoară activități economice în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, se asimilează contribuabililor persoane fizice.
CAPITOLUL II - Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	ART. 456 - Scutiri	(1) Nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru: d) clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice;	(1) Nu se datorează impozit/taxă pe clădiri pentru: d) clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, aparținând cultelor religioase recunoscute oficial și asociațiilor religioase, precum și componentelor locale ale acestora, cu excepția încăperilor folosite pentru activități economice, lăcaș fiind variantă a termenului locaș; prin sintagma clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult se înțelege bisericile, locașurile de închinăciune, casele de rugăciuni și anexele acestora; anexele bisericilor se referă la orice incintă care are elementele constitutive ale unei clădiri, proprietatea unui cult recunoscut de lege sau a unei asociații religioase, cum ar fi: clopotnița, cancelaria parohială, agheasmatarul, capela mortuară, incinta pentru aprins lumânări, pangarul, troița, magazia pentru depozitat diverse obiecte de cult, așezământul cu caracter social-caritabil, arhondaricul, chilia, trapeza, incinta

			pentru desfășurarea activităților cu caracter administrativ-bisericesc, reședința chiriarhului, precum și altele asemenea; prin așezământ cu caracter social-caritabil se înțelege serviciul social organizat în conformitate cu prevederile Nomenclatorului serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015;
CAPITOLUL II - Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	ART. 456 - Scutiri	După litera d), alineatul (2), nu există litera d ¹)	După litera d), alineatul (2), se introduce o nouă literă d ¹) Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe clădiri datorate pentru următoarele clădiri: d) clădirile utilizate de organizații nonprofit folosite exclusiv pentru activitățile fără scop lucrativ; d¹) clădirile proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale destinate desfășurării de activități sportive, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz;
CAPITOLUL II - Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	ART. 456 - Scutiri	(3) Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei, stabilită conform alin. (2), se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care persoana depune documentele justificative.	(3) Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei, stabilită conform alin. (2), se aplică începând cu data de întâi a lunii următoare depunerii documentelor justificative. Organul fiscal competent recalculează impozitul/taxa datorat/datorată proporțional cu perioada de la începutul anului fiscal, regularizează cu suma achitată, cu acordul contribuabilului compensează cu alte taxe/impozite datorate, iar restul sumei, dacă este cazul, se restituie.
CAPITOLUL II - Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	ART. 458 - Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice	1) Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote cuprinse între 0,2 - 1,3% asupra valorii care poate fi: a) valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în ultimii 5 ani anteriori anului de referință, depus la organul fiscal local	1) Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote cuprinse între 0,2 - 1,3% asupra valorii care poate fi: a) valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat;

		<p>până la primul termen de plată din anul de referință;</p> <p>b) valoarea finală a lucrărilor de construcții, în cazul clădirilor noi, construite în ultimii 5 ani anteriori anului de referință;</p> <p>c) valoarea clădirilor care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, în cazul clădirilor dobândite în ultimii 5 ani anteriori anului de referință.</p> <p>(3) Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, utilizate pentru activități din domeniul agricol, impozitul pe clădiri se calculează prin aplicarea unei cote de 0,4% asupra valorii impozabile a clădirii.</p>	<p>b) valoarea finală a lucrărilor de construcții, în cazul clădirilor noi;</p> <p>c) valoarea clădirilor care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, în cazul clădirilor dobândite.</p> <p>(3) Pentru clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice, utilizate exclusiv pentru activități din domeniul agricol, impozitul pe clădiri se calculează conform art. 457.</p>
CAPITOLUL II - Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	ART. 458 - Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale aflate în proprietatea persoanelor fizice	După alineatul 1 al articolului 458 nu există (1 ¹) și (1 ²)	<p>(1¹) Valoarea clădirilor nerezidențiale se actualizează anual de către autoritatea publică locală.</p> <p>(1²) Valoarea astfel calculată poate fi contestată în contencios administrativ pe baza unei evaluări autorizate independente.</p>
CAPITOLUL II - Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	ART. 459 - Calculul impozitului pe clădirile cu destinație mixtă aflate în proprietatea persoanelor fizice	2) În cazul în care la adresa clădirii este înregistrat un domiciliu fiscal la care nu se desfășoară nicio activitate economică, impozitul se calculează conform art. 457.	2) În cazul în care la adresa clădirii este înregistrat un domiciliu fiscal la care nu se desfășoară nicio activitate economică, cu excepția profesiilor liberale , impozitul se calculează conform art. 457.
CAPITOLUL III - Impozitul pe teren și taxa pe teren	ART. 464 - Scutiri	La alineatul (2), după litera f) nu există litera, f ¹)	(2) Consiliile locale pot hotărî să acorde scutirea sau reducerea impozitului/taxei pe teren datorate pentru: f¹) terenurile aferente clădirilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ teritoriale destinate desfășurării de activități

			sportive, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință, după caz;																																																																																		
CAPITOLUL III - Impozitul pe teren și taxa pe teren	ART. 464 - Scutiri	(3) Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei, stabilită conform alin. (2), se aplică începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care persoana depune documentele justificative	(3) Scutirea sau reducerea de la plata impozitului/taxei, stabilită conform alin. (2), se aplică începând cu data de întâi a lunii următoare depunerii documentelor justificative. Organul fiscal competent recalculează impozitul/taxa datorat/datorată proporțional cu perioada de la începutul anului fiscal, regularizează cu suma achitată, cu acordul contribuabilului compensează cu alte taxe/impozite datorate, iar restul sumei, dacă este cazul, se restituie.																																																																																		
CAPITOLUL III - Impozitul pe teren și taxa pe teren	ART. 465 - Calculul impozitului/taxei pe teren	(2) În cazul unui teren amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la categoria de folosință terenuri cu construcții, precum și terenul înregistrat în registrul agricol la altă categorie de folosință decât cea de terenuri cu construcții în suprafață de până la 400 m ² , inclusiv, impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută în următorul tabel:	(2) În cazul unui teren amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la categoria de folosință terenuri cu construcții, impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută în următorul tabel:																																																																																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zona în cadrul localității</th> <th colspan="6">Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități (lei/ha)</th> </tr> <tr> <th>0</th> <th>I</th> <th>II</th> <th>III</th> <th>IV</th> <th>V</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>8282-20706</td> <td>6878-17194</td> <td>6042-15106</td> <td>5236-13090</td> <td>711-1788</td> <td>569-1422</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>6878-17194</td> <td>5199-12998</td> <td>4215-10538</td> <td>3558-8894</td> <td>569-1422</td> <td>427-1068</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>5199-12998</td> <td>3558-8894</td> <td>2668-6670</td> <td>1690-4226</td> <td>427-1068</td> <td>284-710</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>3558-8894</td> <td>1690-4226</td> <td>1410-3526</td> <td>984-2439</td> <td>278-696</td> <td>142-356</td> </tr> </tbody> </table>	Zona în cadrul localității	Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități (lei/ha)						0	I	II	III	IV	V	A	8282-20706	6878-17194	6042-15106	5236-13090	711-1788	569-1422	B	6878-17194	5199-12998	4215-10538	3558-8894	569-1422	427-1068	C	5199-12998	3558-8894	2668-6670	1690-4226	427-1068	284-710	D	3558-8894	1690-4226	1410-3526	984-2439	278-696	142-356	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zona în cadrul localității</th> <th colspan="6">Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități (lei/ha)</th> </tr> <tr> <th>0</th> <th>I</th> <th>II</th> <th>III</th> <th>IV</th> <th>V</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>8282-20706</td> <td>6878-17194</td> <td>6042-15106</td> <td>5236-13090</td> <td>711-1788</td> <td>569-1422</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>6878-17194</td> <td>5199-12998</td> <td>4215-10538</td> <td>3558-8894</td> <td>569-1422</td> <td>427-1068</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>5199-12998</td> <td>3558-8894</td> <td>2668-6670</td> <td>1690-4226</td> <td>427-1068</td> <td>284-710</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>3558-8894</td> <td>1690-4226</td> <td>1410-3526</td> <td>984-2439</td> <td>278-696</td> <td>142-356</td> </tr> </tbody> </table>	Zona în cadrul localității	Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități (lei/ha)						0	I	II	III	IV	V	A	8282-20706	6878-17194	6042-15106	5236-13090	711-1788	569-1422	B	6878-17194	5199-12998	4215-10538	3558-8894	569-1422	427-1068	C	5199-12998	3558-8894	2668-6670	1690-4226	427-1068	284-710	D	3558-8894	1690-4226	1410-3526	984-2439	278-696	142-356
Zona în cadrul localității	Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități (lei/ha)																																																																																				
	0	I	II	III	IV	V																																																																															
A	8282-20706	6878-17194	6042-15106	5236-13090	711-1788	569-1422																																																																															
B	6878-17194	5199-12998	4215-10538	3558-8894	569-1422	427-1068																																																																															
C	5199-12998	3558-8894	2668-6670	1690-4226	427-1068	284-710																																																																															
D	3558-8894	1690-4226	1410-3526	984-2439	278-696	142-356																																																																															
Zona în cadrul localității	Nivelurile impozitului/taxei, pe ranguri de localități (lei/ha)																																																																																				
	0	I	II	III	IV	V																																																																															
A	8282-20706	6878-17194	6042-15106	5236-13090	711-1788	569-1422																																																																															
B	6878-17194	5199-12998	4215-10538	3558-8894	569-1422	427-1068																																																																															
C	5199-12998	3558-8894	2668-6670	1690-4226	427-1068	284-710																																																																															
D	3558-8894	1690-4226	1410-3526	984-2439	278-696	142-356																																																																															
CAPITOLUL III - Impozitul pe teren și taxa pe teren	ART. 465 - Calculul impozitului/taxei pe teren	(2 ¹) În cazul unui contribuabil care deține mai multe terenuri situate în intravilanul aceleiași unități/subdiviziuni administrativ-teritoriale, suprafața de 400 m ² prevăzută la alin. (2) se calculează o singură dată, prin însumarea suprafețelor terenurilor, în ordine descrescătoare.	Alineatul (2 ¹) se abrogă																																																																																		

CAPITOLUL III - Impozitul pe teren și taxa pe teren	ART. 465 - Calculul impozitului/taxei pe teren	(3) În cazul unui teren amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la altă categorie de folosință decât cea de terenuri cu construcții, pentru suprafața care depășește 400 m ² , impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută la alin. (4), iar acest rezultat se înmulțește cu coeficientul de corecție corespunzător prevăzut la alin. (5).	(3) În cazul unui teren amplasat în intravilan, înregistrat în registrul agricol la altă categorie de folosință decât cea de terenuri cu construcții, impozitul/taxa pe teren se stabilește prin înmulțirea suprafeței terenului, exprimată în hectare, cu suma corespunzătoare prevăzută la alin. (4), iar acest rezultat se înmulțește cu coeficientul de corecție corespunzător prevăzut la alin. (5).
--	---	--	---

ANEXA 2

Ipoteze generale:

1. Punctul de plecare în estimarea pierderii de venituri implicată de propunerea legislativă a fost reprezentat de cheltuielile gospodăriilor din România cu serviciile avute în vedere pentru aplicarea unei cote reduse de TVA, extrase din publicația INS „Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației în anul 2014”.
2. Datele de intrare se referă la cheltuielile bănești privind energia electrică, termică, gaze naturale, apă, canal, salubritate și servicii comunale (tabelul 75 din publicația sus-menționată), din care au fost deduse cheltuielile gospodăriilor pentru furnizarea apei (care intră deja în sfera de cuprindere a cotei reduse de TVA). Acestea au fost calculate utilizând datele INS „Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe în anul 2014”, aplicând un tarif mediu la distribuția de apă rece (date Apa Nova) și numărul de persoane la nivelul anului 2014.
3. Datele rezultate reprezintă în cheltuieli lunare pe persoană și includ TVA. Acestea au fost transformate în cheltuieli nete de TVA, considerând cota de TVA de 24% și au fost extrapolate cu numărul total de persoane la nivelul anului 2014.
4. Am presupus că măsura se va aplica de la 1 ianuarie 2017. Pentru determinarea impactului bugetar pentru perioada 2017-2019, pierderea de venituri estimată la nivelul anului 2014 a fost extrapolată cu dinamica cheltuielilor cu consumul final al populației pentru servicii înregistrată sau proiectată de către CNP pentru intervalul 2015-2019 și s-a ținut cont că din anul 2017 cota standard de TVA va fi de 19%.

	Nr. crt.	2014
Cheltuieli pentru energie electrică (lei/persoană/lună)	1	32,2
Cheltuieli pentru energie termică(lei/persoană/lună)	2	5,5
Cheltuieli pentru gaze naturale (lei/persoană/lună)	3	17,6
Cheltuieli cu apă, canal, salubritate și servicii comunale (lei/persoană/lună)	4	20,1
Cheltuieli cu apa (lei/persoană/lună)	5	13,3
Cheltuieli pentru serviciile propuse pentru aplicarea unei cote de TVA de 9% (lei/persoană/lună)	$6=1+2+3+4-5$	62,2
Cheltuieli pentru serviciile propuse pentru aplicarea unei cote de TVA de 9% nete de TVA (lei/persoană/lună)	$7=6/1,24$	50,2
Populație (mil. locuitori)	8	19,9
Total cheltuieli anuale pentru serviciile propuse pentru aplicarea unei cote de TVA de 9% nete de TVA (mil. lei)	$9=7*8*12$	12013,2
Pierdere de venituri anuală ca urmare a aplicării unei cote de TVA de 9% (mil. lei)	$10=9*0,10$	1201,3

Impactul aplicării unei cote TVA de 9% pentru energia electrică, termică, gaze naturale, canal, salubritate și servicii comunale

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pierdere de venituri anuală ca urmare a aplicării cotei de TVA de 9% (mil. lei)	1201,3	1291,2	1376,0	1480,9	1590,7	1700,5

Creșterea cheltuielii cu consumul final al populației - servicii

2015/2014	7,48%
2016/2015	6,57%
2017/2016	7,62%
2018/2017	7,42%
2019/2018	6,90%